

estate /procurabimus sigillari / easque in castro Scanør / aut alias in loco tuto et securo / per nostrum fidelem nuncium / carissimo fratri nostro et domino / domino Alberto Dei gracia duci Magnopolensi / aut eius nuncio / ad octo dies post festum beati Michaelis proximo venturum / incunctanter presentabimus sigillatas / hoc adiecto / quod si aliqui reperiantur clerici seu laici / quorum non valemus sigilla litteris ipsis facere apponi / tunc defectum sigillorum huiusmodi / per sigilla eque dignorum et nobilium / suppleri interrim procurabimus / sub tenore principalium litterarum / super concessione et infeodacione ducatus predicti / inde confectarum Jtem sigillum nostrum auctenticum / cum eius vsum habuerimus / loco secreti nostri / dictis principalibus litteris apponemus / Jn quorum evidenciam / secretum nostrum^a / vna cum sigillis dilectorum consiliariorum nostrorum / venerabilis patris / domini Nicolai Dei gracia episcopi Lincopensis / Nicolai Thuresson / Magni Niclisson / marascalli nostri / et Nicolai Achason militum / qui vna nobiscum pro premissis insolidum compromittunt / Data et acta fuerunt hec / in ciuitate Lundensi anno Domini / M^o · ccc^o / 1 septimo / feria quarta infra octauam Ascensionis eiusdem

Sigill: n. 1 och 3–5 bortfallna från remsorna; n. 2 spetsovalt (fragment av gotisk ædicula): [...]. Lincopen[sis].

^a Här är troligen något överhoppat, t. ex. presentibus duximus apponendum.

5744.

1357 maj 24.

Lund.

Konung Erik lovar, som tack för visade tjänster gentemot honom själv och hans rike, sin "gener" greve Adolf av Holstein (–Plön) 200 lödiga mark om året i kölnisk vikt ur tullintäkterna från marknaden i Skanör, att från och med kommande höst utbetalas till greven eller dennes bud årligen vid Mickelsmäss (29 september), så länge greven förblir i konungens tjänst. Vidare utfäster sig Erik att i framtiden bistå greve Adolf och försvara dennes rättigheter.

Brevet beseglas av konungen, som använder sitt sekret i stället för sigill, samt av fyra riksråd och löftesmän, nämligen biskop Nils i Linköping och riddarna Nils Turesson, marsken Magnus Nilsson och Nils Åkeson.

Orig. på perg., Urk. Abt. I n. 123, Landesarchiv Schleswig-Holstein, Gottorp.

Tryckt: Sverges Traktater II: 1 (1880), n. 329; Schleswig-Holsteinische Regesten und Urkunden IV (1921–1924), n. 731; Dipl. Dan. III: 5 (1967), n. 38.

Referat: Meklenburgisches UB XIV (1886), under n. 8343.

För identifieringen av greve Adolf av Holstein-Plön, se L. Sjöstedt, Krisen inom det svensk-skånska väldet 1356–1359 (tr. 1954), s. 5 f.

Om de av konung Erik beviljade inkomstförläningarna, se B. Fritz, Hus, land och län I (1972), s. 108 ff.

5745.

1357 maj 26.

Malmö.

Riddarna Nils Turesson, Magnus Nilsson, Jöns Truedsson, Tuve Galen, Holger Gregersson och Knut Abjörnsson samt väpnarna Nils Magnusson och Anders Jakobsson erkänna sig vara skyldiga riddaren Hinrik van Stralendorp, herr Bertram Bere, kansler hos hertig Albrekt av Mecklenburg, samt knaparna Grubbe Veregade, Busse van Schüderen, Bertram Küle, bröderna Bernt och Fredrik Vateschilt samt Otto Golenbek 510 mark lödig, kölnisk vikt, samt 10 grossi och 2 sterlingar på sin herre konung Eriks vägnar för hästar, som

hertig Albrekts följe förlorat i konung Eriks tjänst. Utfärdarna förbinder sig gemensamt för sig och sina arvingar att betala beloppet i Malmö nästkommande 16 oktober i kontanter, varvid för varje mark silver lämnas 45 skilling lybska silverpenningar eller 15 skilling sterlingar eller 5 skilling gamla gros tournois, samt att därjämte ersätta alla bevisliga omkostnader, som nämnda mecklenburgare och dessas arvingar eller ombud åsamkat sig, och de skador, som vållats dem av konungens fiender och dessas folk till lands eller vatten, genom skeppsbrott, olämplig vind eller fångenskap, från det att de infunnit sig i Rostock eller Wismar för att därifrån resa och kräva utfärdarna, till dess att de återkommit dit. Samtidigt lovar utfärdarna att, om betalning ej erlagts på föreskriven tid, inställa sig i Lund, såsom lagen om borgen kräver, och stanna där, till dess att mecklenburgarna gottgjorts såväl för skulden som för omkostnader och ränta.

Utfärdarna beseglar.

Orig. på perg. (23×15,5, uppveck 3,5 cm; 24 rader), Mecklenburgisches Hauptarchiv zu Schwerin (Verträge mit Schweden Nr. 16), dep. i Staatliches Archivlager, Göttingen.

Tryckt: C. G. Styffe, Bidrag till Skandinaviens historia I (1859), n. 22 (s. 38–39); Mecklenburgisches UB XIV (1886), n. 8344; Dipl. Dan. III: 5 (1967), n. 39 (utdrag).

Reg. Dan. Ser. II n. 2296.

Om svenskarna se L. Sjöstedt, Krisen inom det svensk-skånska väldet 1356–1359 (1954), s. 19; om mecklenburgarna V. A. Nordman, Albrecht, Herzog von Mecklenburg, König von Schweden (1938), s. 27 ff.

Om borgen, se Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid II (1957): *Borgen*; se även Du Cange, Glossarium mediæ et infimæ latinatis (1937–1938): *Obstagium*.

Omnibus presens scriptum cernentibus Nicolaus Thureson · Magnus Niclisson Johannes Thrugutzson · Tuwo Galen Holmgerus Gregorisson Karnutus^a AbiorNSSon milites · Nicolaus Magnusson et Andreas Jacobson armigeri salutem in Domino sempiternam Tenore presencium publice protestamur nos cum nostris heredibus validis viris Hinrico de Stralendorp militi · domino Bertramo Beren cancellario jncliti principis dominj Alberti ducis Magnopolensis · Grubonj Veregge · Bossonj de Scuderen · Bertramo Kûlen · Bernardo et Frederico fratribus Vateschilt · et Ottonj Golenbeken famulis racione caballorum et equorum sequacium prenominati ducis jn serucio dominj nostrj Eriki regis Swevie deperditorum jn quingentis et decim marchis puri argentj ponderis Coloniensis decim grossis et duobus sterlingis ex parte^b dominj nostrj · regis antedicti veraciter teneri obligatos / quas ipsis eorumque heredibus et ad manus ipsorum domino duci predicto proximo festo beatorum Gallj et Lullj in villa Malmøghe prompto argento · aut pro qualibet marca puri quadraginta quinque solidos denariorum Lubicensium argenteorum · aut quindecim solidos sterlingorum · aut quinque solidos grossorum antiquorum Thuronensium absque aliqua vterioris dilacionis protractione persolvere / ac integraliter refundere vniuersas expensas / quas predicti · miles · cancellarius · et famuli ipsorum heredes uel procuratores probabiliter fecerint et dampna singula · si que a dominj nostrj regis hostibus seu emulis · aut suis vasallis familiaribus et seruatoribus in mari aut terris per naufragium · ventorum incongruitatem aut capcionem · uel alio modo quocumque quomodolibet incurrerint [,] atempore quo ciuitates Rozstok uel Wismer pro jtinere causa nos pro eisdem pecunijs monendj ingressi fuerint · aut eorum aliquis quoadusque ad eadem ciuitates vel earum aliquam redierint · bona fide / manu coniuncta et insolidum promissimus pro nobis et heredibus nostris in hiis scriptis [,] expresse sub eodem nostro promisso arbitantes quod si in prefato termino eadem persolucio per nos et heredes antedictis facta non fuerit · mox Lundis intrabimus prout obstagij iuris fuerit inde non exituri / quoadus-

que antetactis militi · cancellario et famulis et ipsorum heredibus de dampnis debitis expensis et interesse integraliter fuerit satisfactum Jn quorum evidens testimonium sigilla nostra secreta presentibus sunt appensa / Datum Malmøghe anno Dominj M^o ccc^o lvij^o feria sexta ante festum Penthecostes

Sigill saknas, men åtta remsor med märken efter beseglingen är kvar.

På tre av remsorna följande text (här återgiven efter Mekl. UB): Omnibus presentem litteram visuris – ipsius² – duces Magnopolenses, Stargardie et Rozstok domini, salutem in domino –. Recognoscimus publice protestando, nos – fideli nobis Nicolao de Lū, militi, ipsius hereditibus et ad manus suas – vel earum aliqua –.

^a Så ms. ^b exparte ms.

5746.

1357 maj 30.

Hogstad.

Sune Hemmingsson, häradshövding i Göstrings härad, meddelar fasta på 1 1/2 attung jord i Hogstad, som Ragnvald Hemmingsson upplåtit till nunneklostret i Skänninge och som deras förvaltare broder Jöns mottagit. Sjunne i Skänninge och 11 andra fastar uppräknas.

Utfärdaren beseglar.

Orig. på perg. (21,7×8,7 cm; 10 rader), Sv. Riksark. (= RPB 307).

Tryckt: De la Gardieska Archivet (ed. P. Wieselgren), II (1832), s. 96–97 (efter Jonas Lorins konceptavskrift i hs De la Gardie 122, Lunds Univ. bibl.).

Jfr brev 1356 ⁶/₁ (SD 5534) och 1361 ³⁰/₁₂ (SD 6563).

Allom them mannum thætta breff høræ ællæ see sænde sone hæminxon hærathz hørthinge ij gilstrinx hærathe hælso meth warom hærræ / kænnis jæk mik meth næruarande breue^a hawa laglekæ fore skilt fore the samu fast^b som rangwaldir hæminxon læt søstrannæ klostre ij skæninge thet var^c halvir annar attongir jordh ij hogstathum ok thær thok brothor jonis thæræ forman vithor ok thesse varo fastæ først siunde af skæninge : jngewaldir haquon hællæ · thorsten · laufrins staffanson · rangwaldir af lundby · pætar af hagaby · thørkil af eghby · thyrgils af rykilsby · niclis af kimbo · pætar af roksthorpe haquon [af]^d akstathum : til vitnisbyrdh at thet moghe thes stadhugare varæ tha sætir jæk mit jnsigle fore [.] datum jn hogstathum anno dominj M^occc^ol septimo^e die tercio pentecosten

På baksidan (slutande vid nedre kanten, trol. pennprov): allom th

Sigill av ofärgat vax på ur brevet skuren remsa (kluken sköld, högra fältet med gallerverk, vänstra schackspelsrutat): [+ S'] Sv [n] oni [s] H [æ] m [in] g [s] s [on]; sigillytan är skadad; jfr sig. vid brev 1355 ²¹/₇ (SD 5134).

a, b, c Över raden. ^d Uteglömt ms. ^e Bokstäverna ccc med två övertaliga överskrivna o ms.